

HAKUNA MATATA – PÄIVÄNAVAUS YLÄKOULUUN

Nyt jo melko vanha lastenelokuva, nimeltä Leijonakuningas, on opettanut lapsille ympäri maailman kaksi sanaa swahilin kielellä. Swahilin kieltä puhutaan enimmäkseen Itä-Afrikassa Tansanian, Kenian, Kongon demokraattisen tasavallan ja Ugandan alueilla. Nämä sanat ovat ”Hakuna matata”. Jos sinä et ole vielä koskaan kuullut sanontaa ”hakuna matata”, niin nyt kuulet.

”Hakuna matata” tarkoittaa kirjaimellisesti ”ei ongelmaa” tai ”ei huolta”. Ilmaus on kuitenkin paljon syvempi, kuin vain ”ei ongelmaa”. Se pitää sisällään kokonaisen elämänfilosofian.

Elämä Itä-Afrikassa on usein täynnä yllätyksiä: Auto hajoaa matkalla. Bussissa on niin paljon ihmisiä, että pitää istua sylkkäin. Sadekausi on saanut tiet tulvimaan niin, ettei paikasta toiseen pääse. Tai mitä nyt ikinä voikaan sattua. Monenlaiset yllätykset opettavat, että on turha stressata asioista, mille ei voi mitään. ”Hakuna matata” tarkoittaa, että päästä irti siitä, mille et voi mitään. ”Hakuna matata”, asiat lutviutuvat kyllä jotenkin.

Toiseksi se tarkoittaa sitä, että yllättävien ja vähän hankalienkin esteiden edessä voi säilyttää myönteisen asenteen. On turha käyttää energiaansa voivotteluun ja narinaan, sillä ne eivät vie mitään asiaa eteenpäin. Kun säilyttää ongelmien edessä optimistisen suhtautumisen maailmaan, saattaa paljastua enemmän erilaisia ratkaisuja. ”Hakuna matata”, kyllä tämä järjestyy.

Kolmanneksi se tarkoittaa yksinkertaisuuden ylistystä. Miksi kantaa mukanaan turhia painolasteja? Miksi miettiä sitä, miten saisi taivutettua rautatiekiskon henkariksi tai haluttoman haluamaan samaa, kuin minä itse? Miksi hamuta itselleen ylen määrin omaisuutta, kun siitä yleisesti ottaen on ennen kaikkea riesaa ja huolta? Koko ajan joutuu pelkäämään menettävänsä sen, mitä on saanut ja saavuttanut? Yksinkertaisessa elämässä ei joudu kantamaan turhia huolia. Voi keskittyä siihen, mikä on ilmaista: auringonlaskut, ystävyys, runon kirjoittaminen tai laulun laulaminen. ”Hakuna matata”, et ehkä välttämättä tarvitse sitä, mitä luulet tarvitsevasi.

Lopuksi se tarkoittaa vapautta valita. Ongelmien ei tarvitse olla este onnellisuudelle tai niiden ei tarvitse merkitä kestäväntöntä stressiä. Jokainen ihminen kohtaa elämässään esteitä ja ongelmia. Niiden ei tarvitse määritellä sitä, millaisena oman elämämme koemme. Jos bussi menee nenän edestä, ”hakuna matata”. Jos koe menee huonosti, ”hakuna matata”. Jos tulee riitoja ystävien kanssa, ”hakuna matata”.

”Hakuna matata” ei tarkoita sitä, että pitäisi olla huomaamatta ongelmia. Eikä se tarkoita sitä, että isot murheet tulisi kätkeä valheellisen hymyn taakse. Kun itkettää,

pitää itkeä ja kun ihminen on murheellinen, hän on murheellinen. Sanonta ”hakuna matata” vain yksinkertaisesti muistuttaa pysähtymään, hengittämään ja juurtumaan tähän hetkeen. Kaikki tunnetilat menevät ohitse. Tänään sataa, mutta huomenna paistaa aurinko. Tänään käy kipeää, mutta huomenna saattaa olla jo astetta helpommin.

Muista siis nämä sanat seuraavan kerran, kun kohtaat esteen: ”Hakuna matata – ei huolta”.